

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/96/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5912207291
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5912207291.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, proti odporcovi: D. U., nar. XX.X.XXXX, bytom F. S. XX, XXX XX A. S., štátny občan SR, v konaní o zaplatenie sumy 121,37 eur s príslušenstvom, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 3C/143/2012-48 zo dňa 6.12.2012, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 3C/143/2012-48 zo dňa 6.12.2012 vo výroku, ktorým súd uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľovi sumu 70,00 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 %, počítaným od 25.1.2011 až do zaplatenia a ktorým mu uložil nahradiť navrhovateľovi trovy konania v sume 16,50 eur, všetko v splátkach po 20,00 eur pod následkom straty výhody splátok z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

V časti, v ktorej prvostupňový súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 51,37 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % počítaným od 25.1.2011 až do zaplatenia v splátkach po 20,00 eur mesačne pod následkom straty výhody splátok z o s t á v a rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 3C/143/2012-48 zo dňa 6.12.2012 n e d o t k n u t ý .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 121,37 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne zo sumy 121,37 eur od 25.1.2011 do zaplatenia a nahradiť trovy konania navrhovateľa vo výške 16,50 eur titulom súdneho poplatku za návrh na začatie konania a to všetko v splátkach vo výške 20,00 eur mesačne, splatných vždy k dvadsiatemu dňu v mesiaci počnúc právoplatnosťou výroku tohto rozsudku až do úplného zaplatenia dlžnej sumy pod sankciou straty výhody splátok.

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa návrhom doručeným okresnému súdu dňa 4.10.2012 domáhal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 121,37 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 25.1.2011 do zaplatenia a trovy konania titulom neuhradených služieb vo výške 51,37 eur a nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 70,00 eur. Návrh po skutkovej stránke odôvodnil tým, že dňa 18.12.2009 uzatvoril s odporcom Zmluvu č. A 4802738, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky. V zmysle predmetnej zmluvy navrhovateľ vypožičal odporcovi 1 ks mikroprocesorovej karty - SIM karty za účelom využívania telekomunikačných služieb poskytovaných navrhovateľom. Navrhovateľ pri uzavretí Dodatku k Zmluve sa dohodol s odporcom, že počas doby platnosti dodatku k zmluve mal odporca nárok na poskytnuté zľavy z výšky mesačného poplatku ktoréhokoľvek z účastníckych programov uvedených v bode 1.2. Dodatku. Odporca sa zaviazal, že zotrvá v zmluvnom vzťahu podľa čl. 2.1., v opačnom prípade je povinný platiť zmluvnú pokutu podľa čl. 2.2.. Tým, že odporca riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb za obdobie 9.8.2010 do 9.11.2010, porušil zmluvné povinnosti a v zmysle Dodatku k zmluve č. A 4802738 časť Následky neplnenia si zmluvných povinností, je povinný zaplatiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu. Navrhovateľ pokusom o pokonávku zo dňa 10.1.2011 oznámil

odporcovi sumu neuhradených faktúr a vyzval ho na úhradu v dodatočnej lehote a následne v zmysle čl. 4 Všeobecných podmienok ukončil platnosť zmluvy. Odporca na pokus o pokonávku nereagoval žiadnou, ani čiastočnou úhradou pohľadávky. Okresný súd Ružomberok dňa 22.10.2012 vydal vo veci platobný rozkaz pod č. k. 8Ro/307/2012-23, proti ktorému podal odporca včas odpor s odôvodnením vo veci samej, v ktorom uviedol, že sčasti návrh navrhovateľa namieta, nakoľko tento odporuje zákonu a dobrým mravom. Uviedol, že nenamietajú svoj záväzok vo výške 51,37 eur, avšak namieta výšku zmluvnej pokuty, ktorej sa navrhovateľ domáha z dôvodu neplnenia si zmluvných povinností. Podľa jeho názoru výška zmluvnej pokuty je neprimerane vysoká voči neuhradeným službám a predstavuje cca. 1,5 násobok neuhradenej služby. Navyše odporca nevedel, že bude musieť zaplatiť ešte aj zmluvnú pokutu, nemal čas na prečítanie si zmluvných podmienok a ani pracovník v predajni neoboznamuje zákazníka so všetkými detailmi zmluvy, toľkož nie o nejakých sankciách. Vedel iba to, že ak nebude platiť, najskôr mu budú obmedzené volania a neskôr bude úplne vypnutý. O tom, že bude musieť zaplatiť zmluvnú pokutu nebol odporca upozornený ani prostredníctvom SMS správy. Pokiaľ má navrhovateľ klauzulu o zmluvnej pokute, ktorá sa vzťahuje aj na prípad neplatenia za telekomunikačné služby, porušujú sa aj spotrebiteľské práva odporcu, nakoľko nemá inú možnosť pri uzatváraní zmluvy - pokiaľ chce uvedenú službu, musí sa zaviazat' k zaplaceniu zmluvnej pokuty. Sankciu za nezaplatenie telekomunikačnej služby má navrhovateľ v úroku z omeškania zo sumy 51,37 eur (ceny neuhradených služieb), ktorý odporca nenamietajú. Namietajú však zmluvnú pokutu a úrok z omeškania z nej, keďže je to v rozpore so zákonom a dobrými mravmi.

Na základe vykonaného dokazovania mal okresný súd preukázané, že dňa 18.12.2009 uzatvoril navrhovateľ s odporcom Zmluvu č. A 4802738, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné podmienky. V zmysle predmetnej zmluvy prevzal odporca 1ks SIM karty, pričom predmetom zmluvy bola aktivácia účastníckeho programu „Volania do všetkých sietí 50 + Večer víkend“ a poskytnutie ďalších služieb. Dňa 18.12.2009 uzatvorili účastníci konania Dodatok k zmluve č. A 4802738, predmetom ktorého bola dohoda v rámci ponukovej akcie podniku na poskytnutí benefitu - zľava účastníkovi a to za podmienok stanovených nižšie v tomto Dodatku. Odporca mal podľa bodu 1.2. Dodatku nárok na poskytnutie len jedného z benefitov, a to zľavy z mesačného poplatku za účastnícky program Volania svojim a Volania do všetkých sietí podľa podmienok uvedených v Dodatku. Podľa písm. a) uvedeného bodu Dodatku sa podnik zaviazal poskytnúť odporcovi počas celej doby viazanosti zľavu vo výške 25% z ceny mesačného poplatku za zvolený účastnícky program. Podľa písm. b) uvedeného bodu Dodatku uvedená zľava bude účastníkovi poskytnutá len v prípade, keď bude mať uvedený program aktivovaný a len za obdobie, v ktorom bude poskytovaný program služieb aktivovaný. Podľa bodu 2.1. Dodatku sa odporca zaviazal nepretržite po dobu 15 mesiacov od nadobudnutia platnosti Dodatku, že zotrúva v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom, bude bez prerušenia poskytované služby využívať a neuskutoční žiaden úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu, alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy pred uplynutím doby viazanosti, nepožiada o vypojenie z prevádzky a nedopustí sa takého konania, na základe ktorého by podniku vzniklo právo odstúpiť od zmluvy, alebo právo vypovedať zmluvu z dôvodov nesplnenia alebo porušenia povinností zo strany účastníka. Zároveň podľa bodu 2.2. Dodatku bol odporca uzrozumený s tým, že vzhľadom na výšku poskytovaného zvýhodnenia je v prípade nedodržania svojich záväzkov uvedených v bode 2.1. Dodatku (najmä nezaplatenie splatnej ceny za služby, nedodržanie záväzku nepretržitej aktivácie programu, nezotrúvanie v zmluvnom vzťahu po dobu viazanosti...) je odporca povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 70,00 eur. Faktúrou č. 8539060404 splatnou 8.9.2010 navrhovateľ vyúčtoval odporcovi cenu služieb vo výške 13,83 eur, faktúrou č. 8539573892 splatnou 23.9.2010 navrhovateľ vyúčtoval odporcovi cenu služieb vo výške 18,43 eur, faktúrou č. 8540089096 splatnou 23.10.2010 navrhovateľ vyúčtoval odporcovi cenu služieb vo výške 13,83 eur, faktúrou č. 1008130946 splatnou 23.10.2010 navrhovateľ vyúčtoval odporcovi sumu za upomienku vo výške 1,33 eur, faktúrou č. 8540606255 splatnou 23.11.2010 navrhovateľ vyúčtoval odporcovi sumu za odpojenie vo výške 3,95 eur. Pokusom o pokonávku dňa 10.1.2011 navrhovateľ žiadal odporcu uhradiť pohľadávku pozostávajúcu z ceny za poskytnuté elektronické komunikačné služby vo výške 51,37 eur a zmluvnej pokuty vo výške 70,00 eur do 24.1.2011, na ktorú však odporca nereagoval.

Okresný súd poukázal na ust. § 47 ods. 2 O.s.p., § 51 a § 559 ods. 1, 2, ako aj § 517 ods. 1 a 2, § 544 Občianskeho zákonníka s použitím § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ako aj ust. § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, § 43 ods. 3 uvedeného zákona platného do 31.10.2011, ako aj ust. § 78 ods. 9, § 43 ods. 1 písm. a), b) a § 43 ods. 12 písm. b) zákona č. 351/2011 o elektronických komunikáciách účinného od 1.11.2011 a návrhu navrhovateľa

v celom rozsahu vyhovel. Navrhovateľ v konaní preukázal vznik platného záväzku odporcu z vyššie uvedenej zmluvy, ktorý odporca nesplnil. Medzi účastníkmi konania došlo k uzavretiu Zmluvy o pripojení podľa § 43 zákona č. 610/2003 účinného do 31.10.2011, resp. ako nepomenovanej zmluvy v súlade s ust. § 51 Občianskeho zákonníka. Odporca riadne a včas nezaplatil faktúry za služby poskytované navrhovateľom, pričom výška tejto časti navrhovateľom uplatneného nároku vyplývala z vykonaného dokazovania a nebola medzi účastníkmi sporná, keď odporca proti podanému návrhu v tejto časti nenamietal. Odporca tým, že neuhradil cenu poskytnutých služieb, porušil zmluvné povinnosti vyplývajúce z uzavretej zmluvy a Dodatku, a preto navrhovateľ sa oprávnenne domáhal, aby mu odporca uvedenú sumu uhradil spolu so zmluvnou pokutou. Odporca žiadnym spôsobom nespochybnil tvrdenia navrhovateľa, ani ním predložené listinné doklady. Zmluvná pokuta bola dojednaná ako sankcia za porušenie povinností, keď prvostupňový súd mal preukázané, že odporca svoje zmluvné povinnosti porušil tým, že riadne a včas neplatil za poskytované služby ako aj tým, že nedodržel dohodnutú viazanosť. K uzatvorení zmluvy došlo dňa 18.12.2009, pričom odporca nezaplatil za poskytnuté služby za obdobie od 9.8.2010, teda svoje povinnosti plnil len po dobu cca. 8 mesiacov. Zmluvná pokuta dojednaná ako sankcia za porušenie povinností neplnila len funkciu sankčnú, ale aj kompenzačnú, keď navrhovateľ poskytol odporcovi zľavu z mesačného poplatku za predpokladu, že tento zmluvný záväzok bude trvať nepretržite po dobu 15 mesiacov a odporca si bude svoje zmluvné povinnosti riadne plniť. V danom prípade prvostupňový súd neprihliadol na tvrdenie odporcu, že zmluvná pokuta je neprimerane vysoká, keď zabezpečovala záväzok odporcu riadne a včas platiť cenu poskytovaných služieb, ani na jeho tvrdenie, že nemal čas si zmluvu v predajni riadne prečítať a teda že mu nebola vysvetlená. Podpísaním zmluvy a Dodatku bol odporca uzrozumený, že uvedený zmluvný záväzok bude trvať určitú dobu, po ktorú je viazaný zotrvať v tomto zmluvnom vzťahu. Tieto skutočnosti odporca žiadnym spôsobom nespochybnil. Odporcovi boli vystavené faktúry za poskytnuté služby, ktoré doposiaľ neuhradil, preto svoje povinnosti preukázateľne porušil. Odporca mal dostatok času na to, aby svoj záväzok splnil a preto okresný súd návrhu navrhovateľa aj v časti zaplataenia zmluvnej pokuty vyhovel. Navrhovateľ ako podnikateľský subjekt, ktorý vykonáva podnikateľskú činnosť, odporcovi poskytol zľavu za určitých konkrétne dohodnutých podmienok a iný postup ako priznanie zmluvnej pokuty by bol v rozpore s dobrými mravmi, pretože navrhovateľ by nepriznaním zmluvnej pokuty bol postihnutý za to, že odporca mu neplatil riadne a včas cenu poskytnutých služieb v pravidelných mesačných splátkach.

Zároveň súd I. stupňa priznal navrhovateľovi aj uplatnené úroky z omeškania, nakoľko mal preukázané, že odporca bol v omeškaní so splnením peňažného dlhu odo dňa nasledujúceho v pokuse o pokonávku zo dňa 10.1.2011, t. j. od 25.1.2011, pričom výška úrokov z omeškania v občianskoprávných vzťahoch je stanovená nariadením vlády a predstavuje 9 % (sadzba Hlavné refinančné operácie (obchody) sa považuje za základnú úrokovú sadzbu ECB).

Rozhodnutie o trovách konania okresný súd odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že priznal navrhovateľovi, ktorý mal vo veci plný úspech, právo na náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva proti odporcovi, ktorý vo veci úspech nemal. Tieto trovy predstavujú súdny poplatok vo výške 16,50 eur, ktorý navrhovateľ zaplatil za podaný návrh na začatie konania.

Súčasne súd povolil odporcovi splácať priznanú istinu s príslušenstvom v splátkach vo výške 20,00 eur mesačne s poukazom na jeho finančnú situáciu. Odporca je slobodný, nezamestnaný, poberá dávky v hmotnej núdzi mesačne vo výške 62,50 eur, býva v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve jeho matky, mesačne jej prispieva sumou 30,00 eur za elektrinu. Odporca nevlastní žiadny nehnuteľný majetok ani hnutel'ny majetok väčšej hodnoty a nemá okrem dávok iný príjem, pričom súd aj prihliadol na súhlasné vyjadrenie navrhovateľa s povolením splátok odporcovi s poukazom na jeho finančnú situáciu.

Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že odvolací súd ho zaviazal zaplatiť navrhovateľovi iba sumu 51,37 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % od 25.11.2001 až do zaplataenia, prípadne ho zaviazal na zaplataenie sumy 321,37 eur, ale len s úrokom z omeškania 9 % ročne, počítaným zo sumy 51,37 eur od 25.11.2001 do zaplataenia a v časti výroku súdu o povolení splátok ponechal tento nezmenený, alebo aby rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Uviedol, že už v podanom odpore proti platobnému rozkazu spochybňoval nárok navrhovateľa, ktorý odporuje zákonným dobrým mravom. Nenamietal svoj záväzok vyplývajúci z neuhradených služieb

vo výške 51,37 eur, ale namietal výšku zmluvnej pokuty vo výške 70,00 eur, ktorá je v rozpore so spotrebiteľskými právami odporcu, ako i dobrými mravmi, a to najmä v tom zmysle, že by mal byť zaviazaný zaplatiť jej úroky z omeškania zo zmluvnej pokuty. S napadnutým rozsudkom nemôže odporca súhlasiť, a to z dôvodov uvedených v odpore proti vydanému platobnému rozkazu. Navrhovateľ sa domáha zaplata zmluvnej pokuty voči odporcovi vo výške 70,00 eur z dôvodu, že odporca si nesplnil svoje zmluvné povinnosti, a to platenie za poskytnuté služby. Výška zmluvnej pokuty je neprimerane vysoká voči neuhradeným službám a predstavuje cca. 1,5 násobok neuhradenej služby. Navyše odporca nevedel, že neuhradením platieb za telekomunikačné služby bude musieť zaplatiť odporcovi ešte aj zmluvnú pokutu. Hoci odporca podpísal zmluvu č. A 4802738 dňa 18.12.2009, ako aj Dodatok k nej, je však všeobecne známe, že prax v takýchto prípadoch je taká, že on ako zákazník nemá čas si riadne zmluvu v predajni prečítať, táto mu samozrejme nie je zapožičaná na dôkladnejšie preštudovanie, a ani pracovník v predajni neoboznamuje zákazníka so všetkými detailmi zmluvy, tobôž nie o nejakých sankciách. Za také krátke časové obdobie, ktoré mu predajca venuje, sa to ani nedá. Odporca v čase podpisu zmluvy vedel iba to, že v prípade, že nebude platiť, najskôr mu budú obmedzené volania a neskôr bude úplne vypnutý. O tom, že má zaplatiť zmluvnú pokutu nebol upozornený ani formou SMS správy zo strany navrhovateľa. Skutočnosť, že navrhovateľ má vo svojich zmluvách takúto klauzulu o zmluvnej pokute, ktorá sa vzťahuje aj na prípad neplatenia za telekomunikačné služby, porušuje aj spotrebiteľské práva odporcu v tom zmysle, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá ho sankcionuje bez toho, aby rozlišovala intenzitu porušenia zmluvy zo strany spotrebiteľa, pričom je jedno, či odporca poruší zmluvu prvý, alebo predposledný mesiac, zmluvná pokuta je vždy rovnaká. Rovnako sa odvolateľ nestotožnil s názorom okresného súdu, že zmluvná pokuta neplní len funkciu sankčnú, ale aj kompenzačnú za poskytnutú zľavu, nakoľko túto zľavu poskytol navrhovateľ odporcovi sám v rámci svojej ponuky zákazníkom, pričom táto zľava podľa jeho presvedčenia plnila tú funkciu, aby prilákala čo najviac zákazníkov a pokiaľ odporca chcel takúto službu využívať, nemal inú možnosť, ako „dobrovoľne - nedobrovoľne“ zaviazat' sa k plateniu zmluvnej pokuty. V opačnom prípade by mu totiž nebola zo strany navrhovateľa služba poskytnutá. Sankciu za nezaplata telekomunikačnej služby má už navrhovateľ zahrnutú v úroku z omeškania, proti ktorému navrhovateľ nemá námietky. Podľa názoru odvolateľa platiť úrok zo zmluvnej pokuty je nemysliteľné a v rozpore so zákonom i dobrými mravmi, a to z toho dôvodu, že za rovnaké porušenie zmluvných podmienok - omeškanie so zaplata faktúr je odporca ako spotrebiteľ postihovaný dvoma spôsobmi, a to jednak zmluvnou pokutou a tiež úrokom z omeškania. Odporca preto uznáva iba platenie úroku z omeškania zo sumy 51,37 eur predstavujúcej neuhradené poplatky za poskytnuté služby.

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že nemá dôvod spochybňovať rozsudok okresného súdu a rozhodnutie o podanom opravnom prostriedku ponecháva na úvahu odvolacieho súdu.

Krajský súd, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom podľa § 212 ods. 1 O.s.p., preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) O.s.p. v napadnutom rozsahu zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie s nasledovných dôvodov:

Odvolací súd po preskúmaní rozsudku okresného súdu v napadnutom rozsahu i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolanie odporcu je dôvodné.

Prioritne je potrebné poznamenať, že z pohľadu právnej kvalifikácie zmluva, ktorú účastníci uzavreli dňa 18.12.2009 v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov je zároveň spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Hoci sám odporca už v podanom odpore namietal skutočnosť, že z pohľadu spotrebiteľa nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy, ktorý mu bol navrhovateľom predložený na predtlačenom formulári, okresný súd pri rozhodovaní vo veci vôbec neaplikoval normy spotrebiteľského práva. Je nepochybné, že navrhovateľ právo na zmluvnú pokutu odvíja od spotrebiteľskej zmluvy, ktorá ako typová zmluva je uzatváraná vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o

zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Navrhovateľ ako dodávateľ zmluvnú pokutu s odporcom ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách, ktoré navrhovateľ uzatvára. V jednotlivých prípadoch len mení výšku zmluvnej pokuty, čo je známe z rozhodovacej činnosti súdov i z rozhodovacej činnosti odvolacieho súdu. Zmluva o pripojení v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov je svojim charakterom občianskoprávnou zmluvou, hoci v Občianskom zákonníku nie je výslovne ako spotrebiteľská zmluva upravená. Vzťah medzi Občianskym zákonníkom a zákonom č. 610/2003 Z.z. má povahu všeobecného predpisu a osobitného predpisu (lex specialis). Je nepochybné, že navrhovateľ pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania (viď výpis z obchodného registra na spoločnosť navrhovateľa a vymedzený predmet činnosti) a odporca vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej, alebo podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka). Právny vzťah medzi účastníkmi na základe zmluvy vznikol v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto novej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať takúto taktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách Smernica rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu. Podľa § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa považujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V zmysle ust. § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sankciu spojenú s nespĺnením záväzku. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že zmluvná pokuta medzi účastníkmi t. j. medzi dodávateľom a spotrebiteľom nebola dojednaná individuálne.

Navyše odvolací súd poukazuje na ust. § 153 ods. 3 O.s.p., z ktorého vyplýva, že súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu, alebo zaplatiť primerané finančné zadost'učinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia (§ 153 ods. 4 O.s.p.). Nadväzne v súlade s ust. § 53a Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky, alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd umožnil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu, alebo zaplatiť primerané finančné zadost'učinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie súdu podľa ods. 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v ods. 1 v rozsahu tejto časti (§ 53a ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Z obsahu spisového materiálu jednoznačne vyplýva, že prvostupňový súd pri rozhodovaní v prejednávanej veci neaplikoval normy spotrebiteľského práva a taktiež neprihliadol na fakt, že dojednanie zmluvnej pokuty zo strany navrhovateľa ako dodávateľa bolo opakované v rozhodnutiach okresných i krajských súdov Slovenskej republiky určené za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 15C/7/2011-100 zo dňa 14.3.2011, rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co 91/2011 zo dňa 24.4.2012, rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 6Co/310/2012 zo dňa 26.9.2012 a pod.).

S poukazom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti, ako aj v závislom výroku o trovách konania podľa § 221 ods. 1 písm. h), f) O.s.p. zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní okresný súd vytýči vo veci pojednávanie a vo vzťahu ku konkrétnej zmluvnej povinnosti, ktorú odporca podľa Zmluvy o pripojení Dodatku a Všeobecných zmluvných podmienok voči navrhovateľovi nesplnil, vyhodnotí nárok navrhovateľa v zrušenej časti (o zaplatenie sumy 70,00 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % od 25.1.2011 až do zaplatenia). Pokiaľ v ďalšom konaní zistí, že niektorá zmluvná podmienka je pre odporcu ako spotrebiteľa neprijateľná, dá navrhovateľovi možnosť, aby sa k tejto otázke vyjadril a predniesol k tomu svoje argumenty. Až následne bude môcť okresný súd rozhodnúť vo veci samej a svoje rozhodnutie pri aplikácii noriem spotrebiteľského práva aj odôvodniť spôsobom predpísaným v ust. § 157 ods. 2 O.s.p.. Rovnako je potrebné, aby v prípade vyhovorení návrhu vo zvyšnej časti (zrušenej odvolacím súdom) prvostupňový súd odôvodnil svoj postup pri povolení splácať navrhovateľovi priznanú istinu s príslušenstvom a trovy konania aj ustanovením právneho predpisu, ktoré v svojom rozhodnutí použil (§ 160 ods. 1 O.s.p.).

V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvého stupňa rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

V časti nenapadnutej odvolaním, presne špecifikovanej vo výroku tohto rozhodnutia, zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.